

NATURRESERVAT I HALLANDS LÄN

Osbecks bokskogar

Mångfaldsbingo
I Osbecks bokskogar finns det en mängfald av arter. Här är tio av dem som du kan försöka hitta och kryssa av. Tänk på att bilderna inte är skalenliga.

Tips till "mångfaldsbingon"
Grönsångare: Du uppträcker lättast den lilla fågeln inne i bokskogen på dess långa drill som låter som ett stort mynt som snurrar på en matmorsktiva.
Ekorre: Ekorren byter färg på sin päls om vintern – från vackert rödbrun till en diskretare gråbrun nyans.
Gärdsmyg: Denna vår näst minsta fågel hoppar ofta nära marken och håller då sin stjärt rakt upp i luften.
Gullpudra: Denna lilla näpna blomma växer längs bäckar och blommar om våren.
Spolsnäcka: Spolsnäckorna är oftast mindre än en centimeter långa och kryper på bokstammarna.
Tordyvel: Denna blåglänsande skalbagge kommer oftast krypande på stigar – inte minst om sensommaren.
Skogsnäcka: Den svartra skogsnäckan kan bli upp till en decimeter lång och trivs när det regnar.
Stor lökbroskskivling: Treis som namnet antyder så luktar denna decimeterhöga svamp lök.
Ametistskivling: Under tidig höst stricker denna svamp med sin omisskänliga färg upp bland boklöven.
Myxomada: Sommartid bildar myxomadan en grön matra med sina blad som sitter som en rosett runt strövstigar. De är upplagda som slingor som tangerar varandra och på så sätt kan du kombinera flera av dem i Osbecks bokskogar finns ett system av markerade stövstigar.
Blå slingan 4 km, 2 tim
Blå slingan går i reservatets västra delar. Naturen växlar mellan bokskogar och hagmarker, men du passerar även gran- och sumpskogar. Terrängen är relativt lättgången och vid flera tillfällen bjuds du på vida utsikter.
Vita slingan 1 km, 0,5 tim
Vår kortaste runda ligger mitt i reservatet. Den ger dig en bra introduktion till den natur och kultur som är typ-

Osbecks bokskogar
Slingan är lättgången – har du bara tagit dig upp till utsiktsplassen så väntar inga fler bakbar. Längs den självständiga vandringsleden får du till exempel veta mera om våra vackra bokar och livret i en högstubb.
Vi visar dig förhistoriska lämningar och bjuder på en fin fikaplast, fågelsång och blomsterariff. Är du riktigt skarp-ögad hittar du någon av våra sällsynta mossor eller snäckor.
Röda slingan 2 km, 1 tim
Detta är vår mest omväxlande slinga – både i terräng och innehåll. Går du hela slingan får du bra träning i benen eftersom det finns några rejäla bakkar längs vägen. Det är bara en fördel om du stannar upp, vilat dig en stund och njuter av ljudet från susande löv och fallande mynt.
De första femhundra metrarna av slingan är tillgänglig-herstapassad. Stigen är bred, flack och hårdgjord så att rullstolburna besökare och barnvagnar kan ta sig fram utan större svårigheter. Det finns en rastplats tillgänglig för alla.
Här kan du grilla, söpla kaffe och dricka saft.
Gula slingan 2,5 km, 1 tim
Denna stig kan ses som en förlängning av Röda slingan, men du kan även nå den via parkeringen vid Brante källa. Med hjälp av slingan kan du utforska den östra delen av reservatet. Där stigen vänder i öster finns ett spännande halvågssystem. Den nedre sträckan följer en gammal färdväg.
Osbecksrundan 2,5 km, 1,5 tim
Denna tematiska stig går i Linne-lärlingens Pehr Osbecks fotspår. På speciella vippskyltar berättar vi om Osbecks observationer och jämför dem med hur det ser ut idag.
Kundan börjar vid Lugnarohögen – ett för Europa unikt forminne. Längs Dalabäcken finns resterna av flera skvalkvarnar. Ta en paus med ett glas friskt vatten från Brante källa. Kunden fortsätter i bokskog och tar dig ned längs kurviga halvågar.
Lysna även på Osbeck! Ladda hem mp3-filer på Länsstyrelsens hemsida och lysna på Linne-lärlingens beskrivelser om folklivet.

Ett rikt naturreservat
Inom reservatet har det vuxit ädellövskog i över 10 000 år. Sedan några hundra år är det bokskogen som dominerar. Tack vare skogens långa historia är Hallandsåsens nordsluttning en av de fem platser i landet som har flest nyckelbiotoper. Inom området har man hittat 61 rödlistade arter och många andra sällsynta organismer. Floran av kalkkrävande marksvampar är unik för länet med rariteter som skivsopp och bläckopp. Bland fåglarna finns ovanliga arter som skogsduva, mindre hackspett och mindre flugsnappare.

Mindre flugsnappare

Rikt på vatten och kalk
Markerna är vattenrika med porlande skogsbäckar, källsprång och sumpskogar. Tack vare moränens höga kalkhalt har de blöta markerna motstånd förurning. Det gynnar sällsynta mossor som rutlungmossa och dunmossa.
Markens höga kalkhalt har också bidragit till att det finns fler arter av landsnäckor här än någon annanstans i Halland. På lövträdens stammar kan man till exempel se spolsnäckor som sitter och betar på alger och lavar.

Spår av år
Inne i reservatet finns det gott om spår från mänsklig verksamhet ända sedan bronsåldern. Här förekommer mängder av odlingsrösen där forntida bönder lagt stenar man velat bli av med från åkrar. På sluttningarna ser man hålvägar som bildats när många tunga fötter, hovar och klövar urholkat stigar på sin väg uppför åsen.

Här finns även gravar från brons- och järnåldern och Hallands vanligaste typ av hållristningar; skålgropsstenar.

Välkommen

Naturreservatet Osbecks bokskogar bildades 2008 och är 273,5 hektar stort. Området ingår i EU:s nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Reservatet ligger på Hallandsåsens nordsluttning strax intill samhället Hasslöv i Laholms kommun.

Pehr Osbeck

Det är Linnés lärjunge Pehr Osbeck som gett reservatet dess namn. Han var präst i Hasslöv under andra hälften av 1700-talet. Osbeck förde noggranna anteckningar om det mesta som rörde bygden, inte minst om växter och djur. Anteckningarna ger oss unika inblickar i hur människorna levde och hur landskapet såg ut i södra Halland före det moderna samhällets framväxt.

Naturreservatet är till för dig!

Naturreservatet är ett av södra Hallands populäraste strövområden. Utbudet av markerade stigar är stort så här kan du verkligen koppla av och strosa omkring.

Reservatet förvaltas av:

Länsstyrelsen Halland
Telefonnummer: 035-13 20 00
Webbplats: www.lansstyrelsen.se/halland

Osbecks bokskogar ligger i Laholms kommun. Från E20 åk mot Hasslöv. Efter 2 km vid en fotbollsplats, sväng in på grusvägen till höger och följ vägen upp till parkeringsplatsen.

Text och layout: HG Karlsson. Illustrationer: Willy Lindström, Tecknargården och Martin Holmer. Karta: Carl Åke Hansson och Ingvar Svanberg. Tryck: Veinge Tryckeri 2011

Upptäck Osbecks bokskogar

1. Lassahusstenen - block med symboler

Viker du av från Blå slingan och följer blåvit markering kommer du till Lassahusstenen, ett stort klivet flyttblock fullt med hällristningar. Det är mest skålgropar men här finns även en skeppsavbildning som är unik för Halland.

2. Utsikten

Härifrån har du en vid utsikt över Laholmslätten. Du kan njuta av vidderna, räkna vindkraftverk och kanske se den eleganta gladan glida förbi. Här finns en eldplats och bänkbord för den som vill ta en längre paus.

6. Rauken

Längs Röda slingan finns en märklig stenformation som liknar en rauk. Men till skillnad från de gotländska formationerna som består av kalksten så är vår "rau" uppbyggd av gnejs - en vanlig bergart i urberget.

7. Gammal färdväg

Här där åsen sluttar som brantast i reservatet följer Gula slingan en gammal väg. Kanske har man färdats här redan på medeltiden, eller för ännu längre sedan?

8. Hålvägar

Det finns gott om hålvägar i naturreservatet. Dessa gamla färdvägar bildas i sluttningar genom ett ständigt trampande från folk och få när de strretat uppåt. Osbecksrundan följer ett par av dessa hålvägar.

9. Brante källa

Här kan du njuta av rent och friskt vatten direkt från en kalkkälla. Förr i tiden åkte man ända från Prästgården i Hasslöv för att hämta sitt dricksvatten ur källan. Intill källan låg det fram till 1982 en dansbana.

5. Plats för grillat

Eldplatsen vid Röda slingan ligger vackert inramad av bokskog. Stigen från parkeringen och hit är handikappvänlig. Det finns bord och bänkar och du kan grilla en korv eller varför inte ett äpple? I maj lyser de nyutslagna bokarna i friska gröna nyanser medan höstens lövverk har guldglans.

Röd glada

Teckenförklaring:

	Reservatsgräns		Surdrag
	Skogsmark		Fära
	Öppen mark		Brunn, källa
	Sankmark		Höjckurva, ekv. 5 m
	Motorväg		Blå slingan
	Bilväg större/mindre		3,8 km
	Stig större/mindre		Naturstigen
	1,5 km		Röda slingan
	Stenmur hel/delvis raserad		2,1 km
	Stängsel		Gula slingan
	Byggnader/tommark		2,3 km
	Ruin		Osbecksrundan
	Brant		2,5 km
	Sten stor/liten		Parkering
	Fornlämning		Information
	Bäck/dike		Toalett
			Utsiktspunkt
			Eldplats

3. Odlingsterasserna

I reservatet finns en mängd spår efter tidigare generationers sätt att bruka marken. I slänterna nedanför Allgustorp finns ett stort område med tydliga odlingsterasser. Hur många kan du hitta?

4. Allgustorp - byn som försvann

Allgustorp är idag en öde by men här har legat två gårdar. År 1729 bodde här sammanlagt 13 vuxna och ett okänt antal barn. Den sista gården lämnades efter en brand 1941. Kvar finns bara några vårdträd och rester av grundmurar.

